

КРАЕЗНАВСТВО

Сторінка № 44, підготовлена районною громадською організацією "Спілка краєзнавців".

На зімку: учасники XIII науково-практичної краєзнавчої конференції.

Відповіді на запитання національно-патріотичної краєзнавчої вікторини,

присвячені 25-річчю проголошення Незалежності України

1. Хто набирав загін із жителів сіл території теперішнього Кам'янського району і війняв з ним у повстання?

Капітан Станкевич.

2. Хто з родини Михайла Грушевського був пов'язаний з Кам'янським районом?

Федір Васильович Грушевський, Григорій Миколайович Грушевський, Сергій Григорович Грушевський

3. Назвіть ім'я, прізвище, місце народження земляка, автора книжки "Спогади українця". У написаних яких книг він брав ще участь?

— Григорій Степанович Гребенюк, народився в с. Тимопівка у 1925 році. Крім книги "Спогади українця з життя і подій в Україні та поза нею очевидця й учасника війни 1925-го", він є одним із авторів збірників документів і спогадів: "Герой і трагедія Холодного Яру", "Кости Блакитній, отаман Степанів дівізії".

4. Назвіть ім'я, прізвище, літературний псевдонім, місце народження нашого земляка, українського поета, письменника, публіциста, педагога, културного і громадського діяча, зарахованого в 1942 році за участь у національно-визвольних змаганнях і сточленого у катуваннях гестапо м. Києва.

— Олеся Веснінний або Олександр Погорій. Народився у 1919 році, у с. Катеринівка.

5. Назвіть ім'я, прізвище, псевдонім, місце народження земляка, який боровся в лавах УПА і загинув за самостійність Україну та був нагороджений Золотим Хрестом за бойові заслуги 1 класу.

— Федір Андrijович Карпенко, уродженець с. Ревівка — "Карпо", Дмитро Андrijович Карпенко, "Яструб".

6. Коли і де встановлено пам'ятний знак останнього бою УПА в Кам'янському районі?

— В 2008 році у с. Баландине встановлено пам'ятний знак з написом: "Тут відбувся останній бій між УПА та МГБ".

7. Назвіть найвидоміші дослідниці діяльності ОУН і УПА на Черкащині та книгу, які вони опублікували?

— Олександр Встрог — "Місто на скелястих берегах Тисмени", "Тасминні Холодного Яру".

Богдан Чорномаз — "Діяльність національно-патріотичного підпілля на Уманщині у 1941-1945-х роках". Леонід Ворошило — "Національно-визвольний рух на Корсунії в ХХ столітті".

8. Назвіть газети національно-демократичного спрямування, які виходили в Кам'янському районі в роки боротьби за Незалежність України в 1980-1990 роках?

— "Голос Кам'янчини", "Богданів край", "Інформаційний бюлєтень Кам'янської РО НРУ"

9. Назвіть дату проведення установчих зборів громади храму Покрови Пресвятої Богородиці, які відновили історичну справедливість щодо відродження в Кам'янці Української Автокефальної Православної церкви. Назвіть ініціаторів та організаторів зборів.

— Установчі збори проведено 4 травня 2001 року, ініціаторами яких були О. В. Встрог, Ю. Ю. Ляпко, О. Роман та інші.

10. Коли у Кам'янці був заснований місцевий осередок народного руху України?

— 22 березня 1990 року.

11. Хто був першим незалежним кандидатом у депутати на виборах до Верховної Ради УРСР у нашому окрузі у березні 1990 р.

— Олександр Тарасович Назаренко.

12. Коли у Кам'янці було винесено розпорядження над Івано-Франківськими студентами?

— 19 серпня 1990 року.

13. Назвіть перших очільників місцевого осередку народного руху України.

— Ігор Мона, Василь Даниленко, Микола Скороділ. Перший голова — Олександр Нестерчук, секретар Ігор Мона, співголова — Василь Даниленко, Константин

14. Назвіть 1990 року.

15. Назвіть перших очільників місцевого осередку народного руху України.

— Ігор Мона, Василь Даниленко, Микола Скороділ. Перший голова — Олександр Нестерчук, секретар Ігор Мона, співголова — Василь Даниленко, Константин

Відбулася XIII районна науково-практична краєзнавча конференція,

присвячена 25-річчю Незалежності України

22 квітня 2016 року в приміщенні Кам'янської ЗОШ № 1 відбулася XIII районна науково-практична краєзнавча конференція, присвячена 25-річчю Незалежності України, яка проходила в рамках районної програми з краєзнавством. Мета конференції — виявлення цінних досліджень з історії рідного краю та надання можливості учням оприлюднити напрацюваний матеріал перед широкою аудиторією, набути певного досвіду в публічних виступах і відісковіння власної точкою зору.

На конференції були присутні голова районної ради С. О. Сундуков, заступник голови Кам'янської РДА В. В. Коваленко, голова ветеранської організації району В. А. Македонська, в. о. начальника відділу освіти районної державної адміністрації В. А. Морозова, директор Кам'янського державного історико-культурного заповідника, заслужений працівник культури України Г. М. Таран, заступник директора заповідника з наукової роботи Т. П. Чупак, завідувач історичним музеєм заповідника Ю. Ю. Ляпко, завідувач музеєм О. С. Пушкіна і П. І. Чайковського О. А. Муща, вчителі та учні школи району, наукові співробітники заповідника, краєзнавці.

З вітальним словом до присутніх звернувся Сергій Сундуков і виділив важливу роль краєзнавства в сприянні відродження духовності, відновленні історичної пам'яті, вихованні у молоді почуття любові до рідного краю.

Віталій Коваленко наголосив, що патріотизм і відповідальність за збереження історико-культурного надбання є головним завданням краєзнавців. Він побажав краєзнавцям успіхів у всіх цікавих починаннях.

Валентина Морозова побажала учням, вчителям та науковцям заповідника виявляти якнайбільше маловідомих сторінок в історії рідного краю та нових творчих здобутків.

Керівники району нагородили грамотами і цінними подарунками переможців краєзнавчої вікторини.

На XIII конференцію було подано 31 заявку на виступи. Свої матеріали презентували учні шкіл району, наукові співробітники заповідника, ветерани краєзнавчого руху та вчителі. Робота конференції проводилася в секціях: "Історія та походження назв населених пунктів з мікрорайонів міста Кам'янця та Кам'янського району", "Історія становлення наявних закладів Кам'янського району", "Неборяні особистості Кам'янського району, їх досягнення в період Незалежності України", "Історія старих будівель, проблема їх збереження".

Актуальним науковим дослідженням "Порівнянний аналіз топонімічних назв населених пунктів Кам'янського та Чигиринського районів" поділився Андrij Пугач — учень 9-А класу Кам'янського складо-економічного лицей. Ольга Волощук, вчителі історії Жаботинської ЗОШ представила багаторічний науковий дослід "Топоніми села Жаботин". Її тема перегукувалася з дослідженням "Щодо походження села Жаботин" Юрія Ляпка. Виник цікавий дилог, який збагатив пізнання краєзнавців.

Не менш цікавим було повідомлення "Історія села Лебединка в легендах і народних переказах" Юлії Пономаренко, учениці 9 класу Лебединської ЗОШ. Досить сміливим підходом розділа "Нові гіпотези щодо заснування Кам'янця" Олега Заболотного, учня 8-А класу Кам'янської ЗОШ № 1. Тема "Історія створення Райгородської школи" презентувала Маргарита Чернець, учениця 11 класу Райгородської ЗОШ. Повідомленням "Погляд крізь роки. Історія становлення освіти в селі Баландине" зацікавила всіх Катерина Куліковська, вчителі почтакових класів Баландинської ЗОШ. Про "Розвиток освіти в селі Коханівка" розповіла Вікторія Деляська, учениця 11 класу Баландинської ЗОШ. Учениця 6 класу Лузанівської ЗОШ Катерина Лисенко поділилася повідомленням "Історія пізнього школої села Лузанівка".

Багато нового і цікавого дізналися краєзнавці й про відомих особистостей рідного краю. Захопливо розповідав про свого дідуся, неординарну особистість А. С. Висоцького наймолодший учасник конференції Дмитро Левенець, учень 4 класу Кам'янської ЗОШ № 2. Тема його повідомлення — "Керівник, організатор, меценат". Також про свого дідуся, гордості району й всієї України в своєму виступі "Куликро Петро Степанович: душа і розум, видатні заслуги" розповіла Анастасія Гребенюк: учениця 10 класу Косарської ЗОШ. Зоя Заєнрок, учениця 7 класу Вербівської ЗОШ повідомила про свого земляка Харченка Артема Борисовича — участника Холдингової республіки "Одівчний біль Афганістану. Вербіччина — участники афганської війни" — так звучала тема Наталії Піарі, директора Вербівської ЗОШ, а Олена Заєнрок, учитель почтакових класів, представила тему "Класики світового авангарду із Вербівки".

Про особистості, які відіграли важливу роль у відродженні української автокефальної церкви в Кам'янці, розповідав Денис Сич, учень 8-Б класу Кам'янського складо-економічного лицей. Печесний краєзнавець України Олександр Встрог ознайомив з матеріалом "Шляхи до вершин" про Наталію Шиманську. "О, воїн безсмертний, вілюєшся тобі я..." — це дослідження присвятило воїнам Кам'янського району, які загинули на Сході України. Олена Ткаченко, учениця 10-Б класу Кам'янської ЗОШ № 1. Надзвичайно цікаве дослідження про "Становлення і розвиток хорового колективу "Кринини" с. Юрічка" презентувала Дар'я Могилка: учениця 10-Б класу Кам'янської ЗОШ № 2.

Конференція довела, що краєзнавство посідає гідне місце в навчально-виховному процесі школи та воно є важливим засобом громадянсько-патріотичного виховання молоді.

По закінченню організатори підвели підсумки, висловили всім відзнаки за дослідницьку роботу, побажали творчого налашчення, підлітків краєзнавців пошукив на благо рідного краю.

Сподіваємося, що все відайніше і досліджені краєзнавцями стане життєтворчуючою, основою для виховання в молоді любові до рідної землі, готовності захищати на ній мир і спокій.

Олександр ШАМРАЙ,
голова районної організації "Спілка краєзнавців",
кандидат історичних наук.

Переможці вікторини

I місце: Денис СИЧ, учень 8-Б еколого-економічного лицей. Ростислав ЙОРИК, учень 5 класу Кам'янської ЗОШ № 1.

Серед колективних робіт переможцями:

I місце: Світлана КОРПАЧОВА, Ольга РЕВЕНКО, Вікторія ХРИЧОВА, Валентина ШЕЛЕСТ, Анна СКАЛІЦЬ — учні 9-А класу Кам'янської ЗОШ № 1.

II місце: Ірина ГОНЧARENKO та Юлія МОГИЛА, учні 8-А класу Кам'янської ЗОШ № 1.

III місце: учнівський колектив Косарської ЗОШ, гурток "Краєзнавці", Кам'янської ЗОШ № 1.

Питання вікторини були присвячені 25-річчю проголошення Незалежності України й спрямовані на виявлення маловідомих сторін з історії рідного краю, які дали можливість дослідникам рідного краю оприлюднити напрацюваний матеріал широкому загалу. У подарунок переможцям отримали грамоти та книги про рідний край.